

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

7. Queadmodum honorum cupiditas in nobis mortificanda sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

tamen existiment eum nec optare nec
 aucupari illos. Velle impensè diligi à
 maioribus, & timeri à minoribus: exi-
 stimare omnes actiones suas esse laude
 dignas, & ab omni querela ac reprehensive
 immune. Expetere vt omnes
 credant eum progeniem ducere à nobi-
 lissimis maioribus, abundare cognatis
 & amicis generis & virtutis splendore
 clarissimis, se multum eorum auxilio
 fultum posse, illosque sui respectu ma-
 gnifica multa agere. Hi alijque similes
 sunt affectus inordinati, qui nascuntur
 ex propria hominis voluntate, & ma-
 gnoperè mortificationis beneficio in-
 digent.

CAPVT VII.

*Qua ratione mortificandi sint affectus pro-
 priae voluntatis, dum quis aucupatur
 honorem & laudes hu-
 manas.*

ET si nonnunquam vsuueniat, vt
 licitè homo possit, & exoptare
 & acceptare honores laudesque
 humanas, non sui solandi, vel compa-
 randæ apud homines existimationis
 causa, sed quia ita expedire videtur ad
 ipsius aliorumque profectum & salu-

Q 5

tem;

tem; quo sine & cauterium ferro cadenti corpori inurimus, vel medicinam aliam usurpamus ad recuperandam sanitatem: nihilominus, sicut ad refranandas alias prauas inclinationes, & inordinatas appetitiones, non modo abstinemus ab illicitis & vetitis, sed etiam licitis (quod sacrae scripturae sanctorumque Patrum testimonijs probauimus) sic etiam mortificare debemus inordinatam cupiditatem honorum, eoque magis, quo occultius in intimis animi recessibus hæret, ac difficilius expugnari potest.

Ad mortificandum, excindendumque igitur hunc appetitum, primum necesse est, vt apud animum nostrum certò constituamus, deinceps nolle inhiare dignitatibus, prælaturis, alijs officijs, quæ onus alijs imperandi habent coniunctum, & si ab alijs obtendantur, tergiuersemur, nec acceptemus, nisi vel auctoritas Maiorum, quibus obsecundare fas sit, interueniat, vel si ex Sapientum iudicio lege charitatis ad id obstringamur. Sed & decernamus, non conscendere ad alium quemuis sublimiorem statum, etiam si gubernandi alios curam annexam non habeat, nisi secus consulant Patres spiri-

spirituales, qui perspectam habent cō-
scientiam nostram, existimentque sine
periculo salutis nostræ ad maiorē glo-
riam Dei cessarum, si talem dignitatem
non renuamus. Imò in omnibus alijs
rebus cum fama & celebritate nominis
coniunctis, ianuam cordis nostri oc-
cludere debemus, ne eas concupisca-
mus, vel nobis procuremus, nisi vera
necessitas, aut vberior animæ nostræ
aliorumque profectus, & diuinæ glo-
riæ amplificatio ad id obligare videa-
tur: cum autem ea de causa amplexi
fuerimus, toto pectore optemus, quod
ad nos attinet, nullum honorem sus-
cepto muneri congruentem nobis de-
ferri. Ita monet Sanctus Augustinus. *Lib. 83. q. 36.*
*Vbi fuerint, inquit, carnalium volupta-
tum illecebræ superatæ, cauendum est, ne
surrepat, atque succedat cupiditas platen-
di hominibus, aut per aliqua facta mirabi-
lia, aut per difficilem continentiam, sine
patientiam, aut per aliquam largitionem,
aut nomine scientiæ vel eloquentiæ; In eo ge-
nere est & cupiditas honoris, contra que om-
nia doceatur, quam sit pudendum ex plere
velle, quos nolis imitari. Aut enim boni non
sunt, & nihil magnum est à malis laudari: aut
boni sunt, & oportet imitari. Sed qui boni
sunt, virtute boni sunt, virtus aut non appetis,*

R. 6

quod

quod in aliorum hominum potestate est. Qui ergo imitatur bonos nullius hominis appetit laudem. Si autem placere hominibus ideo vis, ut eis prosis ad diligendum Deum, non iam hoc sed aliud cupis. Et alio in loco scribit: Tanto quisque est Deo similior, quanto ab hac immunditia mundior, id est, cupiditate honoris. *Quæ in hac vita, etsi non funditus eradicatur ex corde, quia etiam bene proficere animos tentare non cessat, saltem cupiditas gloriæ superetur dilectione iustitiæ.* Hæc omnia Augustinus: quibus verbis indicat, hominem Christianum convenienter legi divinæ esse obligatum omnem inordinatum amorem gloriæ, laudumque humanarum mortificare.

*Lib. 5. de civ.
4.14.*

*In reg. breu.
9.10.*

Ioan. 5.

*In constit.
monast. c. 25*

Sanctus Basilius quæstione posita, possitne homo Christianus aspirare ad honores? respondet, mandatum Domini esse, ut honoremus alios: vetitum autem esse, ne honorari ipsi velimus, eò quòd idem Dominus ea de causa reprehenderit pharisæos. *Quomodo, inquit, vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis, & gloriam, quæ à solo Deo est, non queritis?* Ex quibus verbis colligitur, si tã noxium est oblatos honores libenter suscipere, quàm periculosum sit nō oblatos querere. Et alibi dicit: *Qui in celo cupit bonorum operum mer-*

mercedem recipere, non solum non debet inhiare honoribus humanis, verumetiam oblatos repudiare, ne gloria parta in terris, imminuat vel tollat veram gloriam in caelis. Quocirca, quisquis virtutis amore tenetur, sedulo caueat, ne nimis cupidè gloriam huius saeculi sectetur, & alijs velit anteferri.

Mortificari adhac debet ille immodicus honorum appetitus, eligendo & acceptando ea, quae opinione hominum minus sunt honorifica, & pudorem aliquem iniicere possunt, si modò licitè, & sine iactura salutis fieri queat; vti esset, assumere nomen vel officium in specie vilius, honorifica officia deriuare in alios, virtutes bonaque opera sua, cum scandalum abest, occulere, & apud familiares dissimulare, omnibus in rebus concursum, applausumque hominum defugere, quando fieri potest sine cultus diuini iactura: potius operam suam & opes conferre in adiuuandis operibus bonis, quae vendicant autores alienos, quam aliquid facere nomine suo; non purgare se de lapsibus suis, optareque ab alijs corrigi, & humiliari. Quando ab ipso, vel ipsius consilio praclarum aliquod opus designatum fuerit, nulli, nisi necessitas ita postulet, com-

memorare. Si in aliorum comitatu manus aliquod sustinendum sit eligere, quod minus videtur honorificum, in qua ampliore conciliant laudem & nomen apud homines, ea commendare alijs, contentum esse labore & veilitate negotij quod gestum est, ad maiorem Dei gloriam, etiamsi de ipso nulla mentio fiat. Hæc mortificatio, si diuina gratia adsit, est antidotum procul dubio præsentissimum contra immodicam honorum laudemque humanarum cupiditatem. Hoc inculcant vulgata & notæ Sanctorum sententiæ, ut illa: *Ami nesciri, & pro nihilo reputari*. Desiderium alijs imperandi tanquam pestem animæ fuge. Cui conuenit, quod sanctus Vincentius scripsit; desiderium ascendendi ad altiora, quocunque colore caritatis prætexatur, cauterio mortificationis, tanquam draconis infernalis caput in principio esse resecandum.

Rationes verò, quæ mouere nos debeant ad usurpandam hoc mortificationis exercitium, non desunt. Vna est. Quemuis hominem Christianum; debere congruenter rationi & prudentiæ in cultu pietatis, eligere quod melius & securius est, omniaque obstacula & quæ discrimen aliquod saluti afferre possunt, defugere. Iam verò indubita-

S. Bonauent.

ep. 25.

Isai Abb. in

bibl. sacra.

orat. 27.

tum est in omnibus dignitatibus, Præ-
 laturis, alijsque officijs cum magno
 honore hominumque applausu coniun-
 ctis, ingentia esse errorum lapsuumque
 pericula, tentationemque vindicandi
 honoris, laudumque humanarum ca-
 piandarum esse vehementissimam.
 Hanc rationem affert sanctus Grego-
 rius, cum ait: *Christus idcirco in carne appa-*
rruit, ut non solum nos per passionem redime-
ret, verum etiam per conversationem doceret,
exemplum se sequentibus præbens, rex fieri nol-
uit: ad crucis verò patibulum spontè peruenit,
oblatam gloriam culminis fugit, pœnam pro-
brose mortis appetijt, ut membra eius videli-
cet discerent fauores mundi fugere, terrores
minimè timere, pro veritate aduersa diligere,
prospera formidando declinare: quia & ista
sepe per tumorem cor inquinant, & illa per do-
lorem purgant. In istis sepe & ante acta bona
depereunt: in illis autem longi quoque tempo-
ris admissa terguntur. Nam plerumque aduer-
sitatis magisterio sub disciplina cor premitur:
quod si ad regiminis cubmen eruperit, in elati-
one protinus vsu gloriæ permittitur. Sic Saul,
qui indignum se prius considerans, fugerat,
mox ut regni gubernacula suscepit, intumuit:
honorari namque corâ populo cupiēs, dū reprehē-
di publicè noluit, ipsum, qui in regē se vnixerat,
abiciē: sic David auctoris sui iudicio penè in

Pass. p. 1. c. 3.

6ms

eunctis actibus placens, mox vi pressura pon-
dere caruit, in tumorem vulneris erupit. Et
Etusque est in morte Vrie crudeliter rigidus,
qui in appetitu feminae, fuit eneruiter fluxus.
Hucusque Gregorius. Vnde concludit
non multo post seruum Dei licet donis
conuenientibus ad alios regendos in-
structus sit, tamen eò vsque debere et
corde hoc culmen fugere, donec à supe-
riore imperetur: eoque imperante non
debere amplius esse pertinacem. Et ad-
dit: Dum beatus Paulus ait, Qui Episco-
patum desiderat, bonum opus deside-
rat, nomine boni operis, non honorem
Episcopalem, sed labores eius & sudores
intelligi, & quia id temporis offerre
se ad Episcopatum, erat offerre se ad
martyrium. Quod autem ad prædica-
tionis officium attinet, in quo ordina-
riè non est tantum honoris aut pericu-
li, ac in prælatura, ait: cum Isaias se Do-
mino offerret ad prædicandum, non
antè aggressum iter, quam visione di-
uina manu Seraphin purgatus esset,
hoc est, habilis ad tale munus geren-
dam redditus. Quia verò difficile est
cognoscere, quis sit purgatus, securus
quoque est prædicationis officium refru-
gere, donec superioris iussu ad id vocemur. Hæc omnia Gregorius.

Cap. 6.

Cap. 7.

Al.

Altera ratio, quæ hanc doctrinam persuadeat, est experientia propriæ imbecillitatis. Videt enim homo, se etiam in statu infimo ab omnibus negotiis & honorum periculis libero, non facere satis omnibus legibus diuinis & humanis, sæpeque per infirmitatem in varias culpas relabi, siue apertas, siue occultas: quare necesse temerarius sit qui hæc agnoscens in se, offerat se ad statum vite sublimiorem, in quo crebriores sunt occasiones errandi, & maiora ob maiorem obligationem pericula, atque imprimis ad dignitatem cum cura alios gubernandi coniunctam. De qua Concilium Tridentinum pronuntiat, eam onus esse etiam cœlestibus virtutibus, angelicisque humeris formidandum; quippe cuius munera tam arduum sit explere, ut opus sit pectus omni virtutum præstantissimarum genere esse obarmatum. Vnde beatus Bernardus lumine diuino & experientia quotidiana edoctus scribit: verè paucos esse, qui alios regant cum profectu, & pauciores, qui cum humilitate. Eandem rationem tradit beatus Gregorius: Si, inquit, homines sancti, licet Dei mandato essent vocati, tamen reformidârunt gubernationem aliorum suscipere, quanta cul-
pæ

*Serm. 2. in
Cant.*

*In 1. lib. reg.
c. 10.*

pæ erit offerre se spontè ad illam? & ne
 uis obligationibus se onerare ad cura-
 dam aliorum salutem, qui vix sufficiat
 ad curandam suam? Et alibi dicit: Eius
 gubernationis onus graue sit, maius
 tamen esse honoris, eò quòd accipere
 honorem, & non se offerre, sed illud
 spernari, res tam ardua sit & exotica, ut
 facilius intelligi, quàm verbis exprimi
 queat: certè imbecillis & imperfectis vi-
 detur impossibile dare locum honori
 subditorum fructu, & non animo ex-
 tolli. Et quia homines à Deo electi te-
 ment ne ei displiceant, idcirco fugiunt,
 quoad fas est, officium Prælati. Hæc
 Gregorius, qui vocat impossibile, quod
 erat admodum difficile, & rarum apud
 homines.

*Lib. 10. con-
 sess. c. 38.*

Ob has, aliasque rationes graui-
 mas commonefaciunt nos sancti Pa-
 tres, magno studio in nobis coere-
 dum esse honorum & dignitatum app-
 titum, licet inter honores varij existant
 gradus, & in vno quàm in alio maior sit
 delinquendi occasio: Sermo, inquit bea-
 tus Augustinus, ore procedens, & factus, qui
 innotescunt hominibus, habent tentationem
 periculosissimam ab amore laudis, qui ad pri-
 uatam quandam excellentiam contrahere te-
 mendicata suffragia tentat, cum à me in me
 at.

arguitur, eo ipso quo arguitur. Et sepè homo de ipso vane glorie contemptu gloriatur, ideo quæ non iam de ipso glorie contemptu gloriatur.

CAPVT VIII.

Sanctorum exemplis confirmatur mortificanda esse honorum cupiditatem, fugienda ex parte sua officia honorifica, & onera gubernandi obnoxia.

Quod Sancti verbis docuerunt, hoc, vt fidelissimi Christi ministri, confirmarunt operibus: & sic in eo genere consenserunt in doctrina, sic & in vita: & idcirco omnes dignitatum & Præiaturarum, aliorumque officiorum honorificorum culmen defugerunt, nec antè amplecti voluerunt, quàm ex maiorum mandato, vel populorum importunitate, vel maxima necessitate coniecturam fecissent eam esse Dei voluntatem. Vnde B. Gregorius *In lib. reg. c. 19.* ait, homines electos, quoad possunt, fugere officium Prælaturæ, quando autem à Deo ordinati sunt non posse se abscondere. Et quamuis penè innumeris exemplis res hæc explicari possit, nos tamen paucis, ijsque selectis contenti erimus, è quibus facilè & aliorum spiritus dignoscatur.

Ac